

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Libori[i], Cenomanensis Qvondam Episcopi: Nunc Paderbornensivm Tvtelaris Divi

[S.l.], [ca. 1650]

Vita S. Libori[i] Cenomanensis Qvondam Episcopi: Nunc Paderbornensivm
Tvtelaris Divi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45568

V I T A I
S. LIBORI
CENOMANENSIS QVON-

DAM EPISCOPI:

J. Capucinorum Paderbornensium
Nunc

PADERBORNENSIVM
TVTELARIS DIVI.

CAPVT I.

*Sacros Praesules summum esse Dei munus.
Horum officium: Verbo, Exemplo, Patro-
cinio praire ad salutem; Vnde Angeli &
Stella dicti.*

VAMVIS multifa-
riam, modisque in-
effabilibus supernæ
bonitatis erga salu-
tem humani gene-
ris pia dispensatio
cognoscatur, in hoc tamen maxi-
A mis

*Episcopi po-
pulo quid
conferant.*

*Ephes. 6.
v. 12.*

*Ioann. 1. 4
v. 13.*

Ioan. 15 7.

mis clarere videtur iudicijs, quòd Ecclesię suæ in hac mortali conuersatione pro æternæ vitæ præmio laboranti, tales eruditores defensoresq; prouidit, quorum doctrinis & exemplis informari, quorum meritis & intercessionibus possit in perpetuum adiuuari. Omnibus enim, qui in procinctu fidei positi, agone militiæ Christianæ, *contra spirituales nequitias iugiter colluctantur*, quid utilius esse credatur, quàm illorum imitandas præ oculis habere virtutes, qui in eodem agone legitimè certantes, perpetuam adepti sunt victoriæ coronam? Quid felicius, quàm eorum precibus muniri, quibus cuncta, quæ petierint, præstanda veritas ipsa promittit? De his enim loquimur, qui verè in CHRISTO manentes, eiusq; in se verba manere facientes, illud consecuti sunt præmium, quod ipse promisit, dicens: *Quodcūq; volueritū petetis, & fiet vobis*. Hoc eqdē licet ad Apostolos specialiter dictum

dictum sit, pertinet tamen nihilo-
 minus etiam ad alios quosque ex-
 cellentiâ sanctitatis insignes: illos
 præcipuè, qui Apostolorum tam
 meriti, quàm officij successione sub-
 limati, perenni refulgent gratiâ sa-
 cri Præsulatus. Hi namque tanto fa-
 ciliùs à DEO quælibet impetrant,
 quanto ei & per puritatem conuer-
 sationis, & per sublimitatem sacri
 Ordinis appropinquant. Nec du-
 bium quin plurimùm illorum pre-
 ces apud Dominum valeant: quo-
 rum ipse potestatem tantum in
 cœlo terraque valere concessit, vt
quicquid hic ligarent, maneret ibi ligatum: Matth. 18.
quicquid hic soluerent, esset protinus ibi solutū. 18.
 Præterea illorum officij dignitatem
 ipse inhabitator & consecrator eo-
 rum Spiritus sanctus ostendit, qui
 per Prophetam Malachiam loqui-
 tur, dicens: *Labia Sacerdotis custodient Malach. 2o*
scientiam, & legem requirent ex ore eius: quia v. 7.
angelus Domini exercituum est. Hinc in
 Apocalypsi Ioannis, Ecclesiarum
 A 2 Præsu-

Apoec. 1. 20. Præsules non nisi *Angeli* vocantur,
 signati per septem *Stellas*, in C H R I -
Episcopi s t i dexterâ demonstratas: Sunt
boni Stelle enim *Stellæ*, quia virtutibus radiât:
& Angeli. Angeli quia mandata diuinæ iussio-
 nis annunciant. Constat igitur eos
 non parum transcendere modum
 infirmitatis humanæ, quos toties
 Scriptura sancta non dubitat An-
 gelos appellare. Ipsorum verò in
 Ecclesia Principes & primi Propa-
 gatores, Apostoli fuêre, qui post
 gloriosam Domini nostri I E S U
 C H R I S T I ad coelos Ascensio-
Ioan. 14. nem, iuxta promissionē ipsius, san-
 26. cti Spiritus infusione roborati, &
 scientiâ omnis veritatis instructi,
 in diuersas Mundi totius penè pro-
 fecti sunt regiones, Verbum salutis
Actor. 2. 42 annunciantes vbiq̄ue, & tam Mira-
 culorū signis, quàm Prædicationum
 hortamentis id in breui efficientes,
 vt quemadmodum egregius olim
Psal. 18. 5. Propheta præcinuit, *In omnem terram*
exiret sonus eorum, & in fines orbis terra verba
 eorum.

eorum.

S. LIBORI.

eorum. Ex eorum igitur salutaribus
coelestibusque doctrinis, quas ab i-
pso fonte veritatis largiter haufe-
rant, Ecclesiasticorum ordinum re-
gule, diuini cultus institutio, & tota
Catholicae Religionis obseruatio
sumpsit exordium.

CAPVT II.

*Summa Diui Liborij sanctitas adserta: &
Historia huius, seu Vita indubitata fides.*

POST quos multi per or-
bem Ecclesiarum Presules,
illorum in omnibus vesti-
gia secuti, & eorum non mi-
nus virtutum gratiam, quam
ordinis dignitatem adepti, ean-
dem tenuerunt in fide sincerita-
tem, in doctrinae studio vigilan-
tiam: qua & fidelium mores corri-
gerent, & infidelium mentes ab er-
rore conuerterent. In quo plures
eorum tantum Domino placuisse
A 3 noscun-

*Liborius
Cenomano-
rum Prae-
suh.*

Matt. 5. 16.

noscentur, vt clarissimis vsque hodie miraculis coruscare videantur. Ex quorum glorioso collegio Vir magnificus & incomparabilis extitit sanctitatis Liborius, Ecclesie Cenomanicæ Presul, cuius modò proposuimus Vitam & transitum breuiter commemorare: vtile ac fructuosum fore legentibus arbitrati, eius vitam actusque cognoscere, quem sequendo, possint in diuina seruitute proficere. Eius etenim vita nihil aliud erat, nisi quoddam coelestis conuersationis indicium, Christianæ religionis exemplum, virtutis ac fidei documentum. Vnde quoniam ipse Dominicum illud impleuit præceptum: *Luceat lux vestra coram hominibus, vt viderent opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum qui in caelis est:* nobis in vitæ mortalis errore degentibus enitendum valde solerti imitatione videtur, vt qui vitiorum & ignorantie tenebris obfuscamur, lucifluis bonorum eius operum radijs

dijs illustremur. Nec nos quisquam existimet in eius laudibus à veritatis aut moderationis tramite deuiare, cùm nulla, nisi à veracibus scriptis seu relationibus comperta, proferamus: nec eum dignè à mortali linguâ posse laudari, ipse cum quo nunc immortaliter regnat, Deus visibili palam ostensione declarret. Testatur namque, cunctis eum virtutibus, atque omni vitæ merito acceptum sibi fuisse viuentem, dum defuncti Reliquias evidentissimis miraculorum signis frequenter glorificare non desinit. Ex quo datur intelligi hac eum gratiâ nequaquã in præfenti vita caruisse, quamuis inde specialia literarum indicia qualibet ex causâ non habeantur. Siue enim, quod familiaris sanctis omnibus semper humilitas persuadet, vt ea, quæ sibi ante humanos oculos laudi & gloriæ videri valent, celari abscondique desiderent, hoc ipse præ ceteris obtinuerit; siue ge-

*Scripti huius
ius candor
& fides.*

sta signorum virtutumq; illius descripta quidem plenius, sed casu quolibet posterorum notitiæ subtracta fuerint: siue aliud quid causæ fuerit, ignorantes; liquidò tamen credimus, eiusdem sancti Spiritus gratiam, qui toties ante eius sacrosancta pignora præclarum sui charismatis donum, operationem scilicet virtutum, ad ipsius demonstranda merita exhibere dignatur, eidem in carne posito minimè defuisse.

*Gesta Præ-
sulum Ce-
nomanorū.*

Non tamen desunt etiam certa de eius meritis apicum monumenta. Habentur enim gesta Pontificum eiusdem, cui præfuit, Ecclesiæ Cenomanicæ, simplici eloquio & absque omni næuo figmenti, fidei narratione contexta: in quibus non plena alicuius eorum vitæ series replicatur, sed quis cui successerit, cuius meriti fuerit, quot annis Ecclesiam rexerit, breuiter est annotatū. Huius verò sacri ac preciosissimi viri Liborij etiam transitus ex hac valle

Valle lachrymarum ad societatem, semper verè beatèque gaudentium ciuium supernorum, quo contigerit ordine, latiùs indicatur. Extant & aliæ de eius ortu & vita literæ strictim exaratae, de quibus omnibus, vtilissimis quibusque & veracissimis narrationibus defloratis, hîc eas, pro vt diuinitùs facultas datur, paucis explicare conamur.

CAPVT III.

Patria eius & parentes. Quae Pueri deuotissimi studia fuerint: Et inde quanta iam viri apud omnes gratia.

Hic igitur ex Gallijs originem Gente Gal-
 ducens, & Parentum non ig- lus genere
 nobili ortus profapiâ, clarif- fuit nobilitas
 simam patriam suorum claritudi-
 ne meritorum ampliùs illustrauit.
 Namque ab ætate primæua, matu- Lubrica Iu-
 rum in bonis actibus cor gerebat, uenta vir-
 neque illecebris voluptatum car- tutibus fir-
 mat, mat,
 A s naliū

naliū, vt ætati lubricæ moris est,
 animo cedens, neque vitio leuitas
 tis indulgens. Adeo verò sese humi-
 lem & quietum & timentem sermonis Do-
 mini exhibebat, vt meritò super
 illum sancti Spiritus gratia requie-
 uisse credatur, quæ illum ad sa-
 cerdotij dignitatem ac dispensatio-
 nem sacramentorum Dei, ad regi-
 men fidelis populi nutriebat. Hæc
 etiam illius animo flagrantissimum
 discendi studium inspirauerat, qua-
 tenus coelestium fluentis arcano-
 rum, quæ multis erat quandoque
 largiter ructaturus, ipsius primùm
 præcordiorum intima salubriter
 implerentur. Neque vnquam per-
 uerso quorundam more prius vo-
 luit docere, quàm discere: sed tan-
 quam futurum se doctorem præsa-
 gâ mente aduerteret, cunctarum fe-
 rè sibi vtilium scientiam scriptura-
 rum satagebat intentus auditor ac-
 quirere, quas postmodum quibus
 opus esset, valeret facundus præce-

Isa. 66. 2.

*Ingens in
eo discendi
studium.*

*Ante didi-
cit, quod
diceret
postmodū.*

ptos

ptor ingerere. Nec deerat sagacis ingenij vigor, largam bono studio efficaciam subministrans: magnamque in teneris adhuc annis præclaræ indolis flores spem suauissimorum fructuum præbuere, quos abundanter constat postea provenisse. Denique simul cum processu temporis, probitatis ac Sophiæ proficiens incrementis, ita in breui maturitatem virilis ornabat ætatis, ut acceptus apud omnes, & tam honore, quàm amore, dignus haberetur. Nec mirum, quippe quem nulli elatio proteruum, nulli asperum liquor, nulli contemptibilem fecit ignavia: sed humilitas etiam infimis coaptaret, charitas cunctis exhiberet affabilem & conformem, industria demonstraret eum esse

*Doctrina
iuncta Pietas
cunctis
illum red-
dit amabi-
lem.*

*utile in domo Domini, ad omne
opus bonum paratum.*

2. Ti. 2. 22

OS S SO

f

CA.

CAPVT IV.

*Clerō associatus sanctus Liborius, quibus
quantisq; Virtutum gradibus ad Episco-
paliū honoris fastigium sit eleuatus.*

*In Clerum
asciscitur.*

*Hic latte-
am cali vi-
am, quis-
quis es, no-
ta: & verū
saluando.
rum specu-
lum inspice.*

POST QUAM autem tam
vitam, quā habitum se-
cularem, cœlestium præ-
miorum intuitu dereliquit, &
verè à Domino in suam electus
sortem, Clero associatus, ac officijs
est functus Ecclesiasticis, ampliùs
totū se diuino cultui nisus est man-
cipare. Studebat namque, quan-
tum fragili carnis sarcinā circunda-
tus potuit, cunctos actus cogita-
tusque suos ad rationis normam di-
rigere, circumspectus ac prouidus,
docilisque & cautus existere, aduer-
sa vel prospera æquanimiter ferre,
animum supra temporalis periculi
metum fortiter agere, nihilque nisi
quod esset ante superni examinato-
ris

ris oculos foedum, peccati scilicet maculas, formidare, habere de Dei bonitate fiduciam, securitatem, constantiam, tolerantiam, firmitatem. Prætereà nihil appetere pœnitendum, in nullo legem moderationis excedere, sub iugo rationis cupiditatem moderari vel domare. Hinc modestus & abstinens, castus & honestus, parcus & sobrius ante Deū & homines permanebat. Iam vero in illo propositum æquitatis iustitiæque seruandæ, quis vnquam dignè valeat explicare? quis eius circa innocentiam, humanitatem & concordiam studium, quis erga pietatem & religionem enarret affectum? Omnis eius animi meditatio, à rebus vanis & caducis remota, circa salutem animæ ac statum vitæ perpetuæ versabatur. Proindè quia tantus in eo cœlestis iubaris splendor celari diu non potuit, sanctitatis eius ita rumor excreuit, vt totius inclytæ ciuitatis Cenomanicæ

*Fit Episcopus
pus.*

*S. Pauatij
vis mundo
denascitur.*

*4. Reg. 2. 9.
Eccl. 48. 13.*

nicæ populi ad hunc sibi met eligē-
dum Pontificem, vnanimiter corda
conuerterent. Nec dubium, quin se
beatos fore arbitrarentur, qui ta-
lem habere pastorem ac præfulem
mererentur: cui ad docendum sup-
peteret linguæ disertitudo, ad do-
ctrinam exemplis formandam vitæ
rectitudo, ad exorandum pro sub-
ditis Deum meriti magnitudo. Vn-
de cum memoratæ vrbis populum
antistitis sui Pauatij viri sanctissi-
mi obitus ingenti, vt par erat mœ-
rore afficeret, consolabatur tamen
huius concorditer electi probitas,
& firmata de illo apud omnes fidu-
ciæ certitudo, quòd nemine sacer-
dotum Christi esset futurus inferi-
or. Quinimò antiquam Israeliticæ
gentis gratiam sibi præstitam gratu-
labantur: quia sicut illis quondam
ablato & ad coelum raptò Eliâ Pro-
phetâ sanctissimo, Eliseus duplici
eius spiritu repletus successit: Ita
spiritalis B. Pauatij virtutes, in suc-
cessore

cessore Liborio representandas, aut etiam duplicandas fore sciebant. Quapropter gaudentibus cunctis Ecclesiæ Christi regimen, ad quod olim erat diuinitus præordinatus, iuxta morem Canonicum assumpsit, regulariter Pōtifex ordinatus.

CAPVT V.

Episcopi iam electi Mores, Exercitia. Harmonia Vitæ eius Doctrinaq; miranda.

SVSCEPTO vero sacerdotio, *Honoris illo mores optimos nō immutat.* nihil ex studio sanctitatis, quā prius exercuerat, dereliquit; sed tanquam lucerna super candelabrum posita, ita ille diuinâ luce repletus, quò in eminentiore constitutus est loco, eò latiùs in domo Dei, collatæ sibi gratiæ notitiâ, refulgebat. Neq; illum tantæ dignitatis honores solitæ religionis mutare fecerunt mores; nec Ecclesiasticorum occupationes negotiorum quicquam ex quotidiana diuinæ laudis

laudis & placationis seruitute præ-
 termittere coegerunt. Quinimò
 tantò eam instantiùs adaugere cu-
 ravit, quantò iam non suæ solius,
 sed multarum animarum salutis
 causa rectè se viuere debere sciebat:
 quibus frustra præesse videbatur, si
 non studeret etiam monitis exem-
 plisq̄ue prodesse. Ob hoc igitur nul-
 lius momenti spatium otiosè trans-
 igere volens, semper erat vtilibus
 intentus actibus, nunc lectioni di-
 uinarum scripturarum operam im-
 pendens, nunc orationi prolixius
 incumbens: interdum etiam rerum
 exteriorum dispositioni, pro ut suo
 conueniebat officio, prudenter cõ-
 sulens atque prospiciens: Assiduè
 1. Cor. 9. 27. *verò vigilijs & ieiunijs castigabat cor-
 pus suum, & in seruitutem redigebat, ne alijs
 predicans ipse reprobus inueniretur.* Erat e-
 nim prædicationis studio valdè in-
 tentus, & tanquàm se nôsset gerere
 officium Apostoli, dicentis: *Non enim
 misit me Christus baptizare, sed euangelizare:*
 atque

atque ab eodem audiret. *Pradica ver-*
bum, inſta opportune, importune: ita ipſe
 quotidie modis omnibus audito-
 res ſuos ad vitæ rectitudinem pro-
 uocabat. Cuius præcepta & moni-
 ta id maximè populo grata & ama-
 bilia faciebat, quòd eius vitam in
 nullo doctrinæ contrariam depre-
 hendebant; ſed quod illis ſectandū
 afferebat, euidenter in eius mori-
 bus agnoſcebant. Verbi gratia: qui
elationem velut initium omnis peccati cau-
dam penitus ab illo ſæpe didicerant,
 nullum eius indicium in illius acti-
 bus, in habitu, in vultu, in geſtu cor-
 poris, in ſermonis vſu ſentire po-
 tuerunt. Audiebant ab eo: *Non officia-*
mur inanis gloria cupidi, videbant eum,
 verè pauperem ſpiritu, nunquam
 niſi in Domino gloriari. Audiebant
 ab eo, quòd *Inuidia Diaboli mors introi-*
uit in orbem terrarum. & : *Putredo oſium*
inuidia; Videbant eum affectu bene-
 uolentiæ, *gaudere cum gaudentibus, flere*
cum flentibus, aliorum proſpera & ad-

2. Ti. 4. 2.

Sacris con-
cionibus
ſuum quo-
tidie gregē
paſcit.

Tob. 4. 14

Gal 5. 26.

Sap. 2. 25.

Prou 14. 30

Rom. 12. 15

B uerſa

uerfa sua æstimare. Audiebāt ab eo;
Jacob. 1. 20. Ira enim viri iustitiã Dei non operatur: vi-
 debant eum omnem ostendentem
2. Co. 7. 10. mansuetudinẽ ad omnes homi-
 nes. Audiebant ab eo: *Saculi tristitia*
2. Cor. 9. 7. mortem operatur: videbant eum esse hi-
 larem datorem quem diligit Deus. Au-
Ephes. 5. 5. diebant ab eo, auarum esse idolorum ser-
 uitorem: videbant eum rerum suarũ
Mat. 6. 20. erogatione largifluã thesaurizare sibi
thesaurum in celo. Deinde si quis eius
 parsimoniam, strenuitatem castita-
 temque attenderet, non alijs ad fu-
 giendam vitiorum corporalium la-
 bem admonitionibus indigeret.

CAPVT VI.

Doctõr Sapientie salutaris eximius S. Li-
borius. Et quam varijs Honorum titu-
lis Aureolam eius sacra Litera inter-
singuant.

IT A pius gregis Domini pa-
 stor, commissis sibi ouibus ad-
 hibitã curã duplici, Exhorta-
 tionibus scilicet & Exemplis, iter ad
 æter-

æternæ vitæ pabula quærenda, &
 spiritualium morborum dira con-
 tagia vitanda demonstrans, tantum
 ex eis lucrū acq̄siuit, vt quod voce
 Dominicâ per Malachiam dicitur,
 de illo conuenienter valeat dici:
*Lex veritatis fuit in ore eius, & iniquitas non
 est inuenta in labijs eius: in pace & in equita-
 te ambulauit mecum, & multos auertit ab ini-
 quitate.* Verè enim multos ab iniqui-
 tate conuertens, & rectitudini vitæ
 fideique restituens, inter sanctos
 Ecclesiæ Christi Doctores præcla-
 rum obtinet locum: quorum mul-
 timodam gratiam, & infinitam me-
 riti excellentiam ipse verus eiusdem
 Ecclesiæ Sponsus, in Canticis canti-
 corum, multiplici laude prosequi-
 tur: nunc eos ipsius *Sponsa collum mo-
 nilibus assimilatum* vocans: nunc *Tigna
 cedrina & laquearia cyprina* cognomi-
 nans. Interdum *Labia vitæ coccinea*,
 propter prædicationem passionis
 Christi, similia; seu *Fauum* dulcedi-
 nis verbi Dei stillantia: nonnun-

Mala, 2. 6.

*Multos à
 vitijs & er-
 roribus re-
 uocat.*

*Sacris Ec-
 clesiæ Do-
 ctoribus cõ-
 numeratur.*

*Horum en-
 comia va-
 riè adscri-
 pta.*

*Cant. 1. 10.
 Ibid. 17.*

Cant. 4. 3.

11.

Ibid. 14. quam *Turrim David*, ob constantiæ firmitatem, eos appellans. Aliquando vero ibidem, ob nutrimentum paruulorum, quibus lacte opus est, *Mamma* dicuntur. Aliquādo *Fauo simul & vino*: aliquādo decori *Turris eburnea* comparantur: Plerunq; *Porta Ecclesiæ* nuncupantur: & propter variā vtilitatem, firmitatē, prouidētiam, *Cant.* 4. 2. contemplationē ei⁹, *Dentiū & Oculorū* & 5. 12. nomine designantur. Præterea ipsi sunt *Sexaginta fortes Salomonis lectulū ambientes*: ipsi *Columnæ argenteæ*, sacri eloquij nitore fulgentes. Quarum omnium similitudinum si quis mysteria perscrutetur, profecto innarrabilem huius sanctæ Ecclesiæ Doctoris & eius similium gratiam, dignitatemque reperiet: cū satis indicent hæc pauca de pluribus ex illo cœlesti Epithalamio sumpta, quòd nihil his illustrius, nihil pulchrius in Sponsæ laudibus decantandum Spiritus sanctus inuenit. Qui etiam de eisdem per Danielelem
 ita

ita loquitur. *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudiunt plurimos, quasi Stella in perpetuas aternitates.* Sed quoniam huius Stellæ in erudiendis subditis feruorem pariter & splendorem ostendimus: quibus virtutum radijs in alijs quoque rebus effulserit, monstrare curemus.

CAPVT VII.

Annuo suo censu, totisq; redditibus Egeni consulit: Tempia 17. exstruit, eaq; ritè adornat: Clerum diuino cultui mancipat: Luminaria per Ecclesias iugiter concinnat.

HABVIT Vir sanctus hoc præcæteris tum temporis Pontificibus, religionis & Dei amoris indicium speciale, quòd omnia quæ ad eius laudem iugiter celebrandam, & Ecclesiastici cultûs officium pertinent, totis nisibus amplificare, prouehere atque adornare contendit: & exceptis his, quæ Cultus diuini promouendi quâ fuerit studiosus. Eius in vniuersis

*Quæ ve-
stita pars
monia.*

*Oratoria
nova ex-
struit.*

*Templa cui
vsi fabris
cata.*

sibi suisq; ad quotidiani victus & ve-
stitus necessaria, quibus solis contē-
tus erat, vix sufficere poterant; nec
non & his quæ ad egentium & ino-
pum sustentationem largâ manu so-
lebat expēdere: reliquos omnes re-
ditus Episcopaliū possessionum,
omnes quarumlibet rerum census,
qui sibi ex omni suâ diœcesi debe-
bantur: vel si quid ex fidelium do-
nationibus conferebatur, ad exhi-
bendum ecclesijs congruentem or-
natum, & noua quoq; Oratoria, in
locis, quæ ad hoc opportuna vide-
bantur, construenda deputauit.
Quorum constructionem primū
diuinæ seruitutis multiplicandę in-
tuitu aggrediebatur: dehinc etiam
plebium commoditati pariter &
saluti prospicere, piè meditaba-
tur, vt ad Ecclesias cum suis sa-
cerdotibus propè positas facilè
confluere, orationum studijs af-
fuescere, regenerationis gratiam
consequi, documenta sacræ legis
audi-

audire, cœlestium Sacramento-
rum celebrationibus interesse,
atque omnia Christianæ religio-
nis iura discere & exercere vale-
rent: Nec quenquam vllius mo-
lestiæ seu occupationis impedimen-
tum exinde reuocaret, quos vni-
uersos ad salutem animarum quæ-
rendam ipsa loci opportunitas
inuitaret. Hac igitur intentione,
præter illas, quæ à suis præde-
cessoribus fabricatæ fuerant, de-
cem & septem sacris Ædibus no-
uiter constructis & dedicatis suam
Parochiam ita omnem illustrauit,
vt in qualibet eius parte populo
degenti aliquam orationis domum
vicinam esse constaret. Locorum
verò, in quibus eas construxit, hîc
nomina ponere dignum ducimus,
quo religiosi operis memoria fir-
mior & fides certior habeatur. V-
nam itaque ædificauit in Colinno:
alteram in Syluiaco: tertiam in
Raudatio: quartam in Campos

Septendecim ædificauit Ecclesias.

genesto : quintam in Conedaco :
 sextam in Aciaco : septimam in
 Aloncianno : octauam in Sangun-
 no : nonam in Sabonario : deci-
 mam in Bona : vndecimam in Lu-
 cia : duodecimam in Lugduna :
 tertiam decimam in Marfona :
 quartam decimam in Paliaco :
 quintam decimam in Magitto :
 sextam decimam in Nouiliaco :
 septimam decimam in Comnis.
 Quibus ritè perfectis & decenter
 adornatis, ac Sacerdotum & inferi-
 oris ordinis Clericorum iugi prouid-
 entia commendatis, obseruandū
 omninò censuit, ne qua ibidem le-
 gitimis horis die noctuque sacrorū
 intermissio fieret officiorum, quibus
 sanctæ & indiuiduæ Trinitati debite
 gratiarū actiones & laudes referrē-
 tur. Deinde vt vnitati & concor-
 diæ totius populi cōmissi consule-
 ret, atq; omnia illius Dioceseos lo-
 ca Deo dicata, cum vniuersis ad se
 pertinentibus antiquæ & principa-
 li suæ

*Quotidie su-
 is in Eccle-
 sijs vt diui-
 na celebrē-
 tur officia
 sancit.*

*Hierarchiā
 quandam
 in eisdem
 constituit.*

li suæ sedis Ecclesiæ, velut vni capiti & matri omnium subdita monstraret esse debere; decreuit vt illuc ex reliquis omnibus Ecclesijs per annos singulos census persolueretur, certus scilicet numerus librarũ ceræ atque olei, prout illis offerendi facultatem suppetere sciebat. Æquum tamen omnibus eisdem locis debitum imposuit: hoc est, vt ex vnoquoque redderetur vna ceræ libra, & olei duæ, præter id, quod custodibus præfatæ principalis Ecclesiæ dari constituit. Ex quo verè sancta & religiosa intentio beati viri factis apparet, quod non sibi aurum vel argentum, seu quodlibet earum rerum, quæ mundum amantibus preciosa, ipsi verò velut cælestia desideranti omnino erāt contemptibilia, coaceruauit: Sed ea magis Ecclesiæ dari constituit, quæ ad luminaria iugiter in ea concinnanda copiam darent. Nam quoniam ipse fuit templum veri luminis, hoc est,

Nota, heretice, Luminarium in Ecclesia vsum perantiquum.

B 5 Spiri-

Spiritus sancti, etiam corporalis lucis ornatum manufactæ domui Dei noluit vnquam deesse.

CAPVT VIII.

In Episcopatu quorū annis sederit. Ordines sacros quos quibus contulerit. Eiusdem cuius integerrimo Veteris Testamenti Pontifice collatio.

*Diuturnus
eius Episco-
patus, &
Ordinatio-
nes factæ.*

*Optimum
de eius vi-
sa fame te-
stimonium.*

MANSIT autem in Episco-
patu annos quadraginta &
nouem, in quibus fecisse
legitur Ordinationes nonaginta &
sex; ordinasse verò Presbyteros du-
centos decem & septem: Diaconos
centum septuaginta sex; Subdiaco-
nos nonaginta tres: reliquorum
quoque graduum ministros, quan-
tum sacris officijs congruum &
sufficiens esse videbat. Præterea
habuit bonum testimonium etiam
ab his, qui foris sunt: ita vt hoc
quoque specialiter de illo præfata
refe-

referant scripta, quòd studuerit Deo in omnibus dulciter famulari, & in rebus Ecclesiasticis Deo & hominibus bonis oppidò placere. Vnde liquidò patet, sic eum religionis constantiam ante Deum seruasse, vt tamen proximorum oculos non offenderet: sic humano foris placuisse iudicio, vt diuinis obtutibus non displiceret in occulto. Ita per omnia verus Dei cultor illi meritò Pontifici comparatur; quem *sine querela Domino seruasse* Euangelica laudat Historia: nisi quòd hic tantò præstantioris fuerit Sacerdotij Præsul, quantò figuram veritas, quantò legem veterem Noua CHRISTI gratia transcendit. Illo denique præsulatu functi, animalium cruores immolabant: huius sacerdotij primus author & Pontifex per proprium sanguinem introiuit semel in sancta; Et tamen in officio dispari fuere Pontifices isti, sanctitate pares, ambo

S. Zacharie V. T. Pontifici compãratur. Luc. 1. 62

Heb. 9. 12

Luc. 1. 6. bo Euangelicâ laude digni, ambo
iusti ante Deum, incedentes in omnibus man-
datis & iustificationibus Domini sine que-
rela.

CAPVT IX.

Morbis eius: & Annus verè Iubileus.

CVM autem diuinæ maiesta-
 ti complacuit, post tam diu-
 turna tot annorum certa-
 mina, victorem hostis antiqui mili-
 tem suum æterno præmio glorifi-
 care, Anno quinquagesimo Episco-
 patûs sui corporis cum molestiâ ita
 fatigari permisit, vt adesse sibi diem
 exitus sui non dubitaret. Qui annus
 illi verus extitit Iubileus, quem in
 eodem numero annum remissionis
 appellans, vnumquemque in eo re-
 dire ad familiam, & ad possessionem
Leu. 25. 10. suam lex diuina præcipit. Nam & i-
 pse, quò minus se dubitaret ad re-
 quiem tendere, post septem septi-
 manas

manas annorum, ex quo constitu-
tus est super familiam Domini ad-
huc in terris positam, ad eam, quæ
in coelis est, lætus vocari meruit: vt
possideret *terram*, quam *mansuetis & Matth. 5. 40*
mitibus Veritas repromisit.

CAPVT X.

*S. Martinus Turonensis Episcopus illum visitas.
consolator adstat = orienti. Victurus ei de-
nunciatur successor.*

EODEM tempore S. Martinus *S. Martinus
Diui nostri
coæuus.*
Episcopus Turonensem rege-
bat Ecclesiam, Vir Apostoli-
cis clarus omninò virtutibus: cui
inter illa, quibus assiduè frui sole-
bat, Angelicæ colloctionis myste-
ria, etiam hoc ex diuina reuelatio-
ne præceptum est, vt ad urbem Ce-
nomanicam pergeret, atq; ibidem
in infirmitate positum Dominum, *angelico
monitu
S. Liborium
iam egrum
visitat.*
visitaret. Vnde animaduertens, hanc
Domini infirmitatem de aliquo
membrorum suorum intelligendã,
de qui-

Mat. 25. 36.

de quibus ipse dicturus est in iudicio: *Infirmus fui & visitastis me*: coepit illico festinus ad memoratam pergere ciuitatem. Cui cum iam appropinquans, iuxta vineam quandam iter ageret, vidit eminens in ea stantem clericum gradu Subdiaconum, Victurium nomine, operi quidem, quodcumque ibi agendum erat, studiosius insudantem, sed nihilominus frequentatione Psalmodiae laudes Domini decantantem. Hic erat discipulus sancti Liborij, atque in ipsa sua continentiae mentisque & habitus humilitate, bonae institutionis magistri optimi clarum praebat indicium. Quem intuens S. Martinus, reuelante sibi Spiritu sancto hunc esse futurum ibi Episcopum, his eum verbis salutauit, dicens: *Aue noster Pontifex*. Dehinc illi baculum suum dedit, atque ita concito gradu in urbem properauit. In qua inueniens sanctum & verè Deo dilectum Praesulem, iam in extremis

S. Martinus
Victurium
salutat Episcopum.

mis

inis positum, & cœlesti tantum
 gaudio, quò iturus erat intentum,
 cum ineffabili ab eodẽ lætitia susce-
 ptus est. Hic verò necesse est, vt no-
 ster sermo deficiat: quia neminem
 constat dignè posse referre, quàm
 diuina, quàm spiritualia, quàm cœ-
 lestia fuerint eorum colloquia: eũ
 quã se exultatione mutuò viderint:
 quo mentis affectu suam ad tem-
 pus separationem ferre potuerint.
 Erant enim ambo Christi militum
 excellentissimi duces: ambo crebris
 de diabolo triumphis gloriosi. Sed
 alteri iam reddendum erat præ-
 mium sempiternum: alteri aliquan-
 diu differendum, & adhuc pro
 castris Dei fuerat de-
 certandum.

*Nota sis
 dulcedinẽ
 tam sancti
 congressus
 admirandam.*

os [S] so
 S

CA:

CAPVT XI.

*Obitus S. Libori, Exequia, Sepultura. Victu-
rius ei surrogatur. Plurima tam in vita
huius Diui quàm ad eius sepulchrum mira-
cula diuinitus ostensa.*

*Migrat ad
celos S. Li-
borius.*

*Erbesce
hæretice,
qui Exequi-
as vt heri-
natas, rides
& spernis.*

*Iulianus
primus Ce-
romanorum
Antistes.*

IGITUR beatus Liborius, præ-
sente sibi tanto consolatore, suas
rumq; Exequiarum prouisore,
decimo Kalendarum Augustarum
die lætus migravit ad Dominum.
Cuius venerabile Corpus sanctus
Martinus cum honore congruo ad
Ecclesiam extra urbem positam du-
ci & in ea sepeliri fecit: quam pri-
mus eiusdem sedis Antistes, Iulia-
nus nomine construxit, & in hono-
re duodecim Apostolorum dedica-
uit. Decebat enim, vt qui Aposto-
lorum in terra successor, & in coelis
esse meruit consors, in eorum quo-
que Ecclesiâ communi cum illis
memoria coleretur. Sequenti verò
die vir Dei Martinus populum om-
nem

nem, qui ad tanti viri exequias copiosus nimis & innumerabilis conuenerat, & internum amorem erga pastorem suum largissimis lachrymarum fontibus testabatur, in Ecclesiam conuocans, sanctæ admonitionibus doctrinæ consolabatur, eisque præfatum Victurium ordinauit Episcopum. Tradunt quoque literæ superius memoratæ, multa quidem sanctum Liborium in hac vitâ fecisse miracula, sed multò plura postmodum ad sepulchrum eius fuisse diuinitus ostensa, licet ob multitudinē suam nominatim expressa non sint. Quod nos facile credimus ex his, quæ oculis nostris videre meruimus, postquam ad nos sacrum translatum est corpus, sicut adiuuante Domino sequens huius operis textus enarrabit. Nam quoniam ipse verè fuit organum Spiritus sancti, per ipsius nunc operationem, ante eius reuerenda pignora virtutum signa sæpius ostendun-

*Victurius
S. Liborio
succedit
in Episco-
patu.*

C

tur:

tur : curationes scilicet debiliū,
salutes languentium, expulsionēs
immundorum Spirituum : præ-
stante ipsius gratiâ, qui est fons & o-
rigo bonorum omnium, & Deus
& Dominus noster : qui in Trini-
tate inseparabili viuit & regnat per
infinita sæcula sæculorum,

Amen.

TRANS-